

Sukumanni 2021

Kasper Gröhnin sukuseuran jäsenviesti
Maaliskuu 2021

Arvoisat Kasper Gröhnin sukuseuran jäsenet!

Viime heinäkuussa sukuseuramme vuosikokous oli Rääkkylän Haapasalmen kylätalolla. Paikalla oli 42 sukuseuramme jäsentä. Juhlavuutta kokouksessa lisäsi se, että sukuseuramme täytti 29.07.2020 30-vuotta. Onneksi koronarajoitteet höllenisivät viime kesänä, eikä epidemialla ollut vaikutusta vuosikokouksen järjestelyihin.

Sukuseuran hallitus myönsi viime keväänä Kasper Gröhnin sukuseuran kunniajäsenyyden Riitta Väistöille ja Kari Uuksulaiselle. Molemmat ovat toimineet sukuseuran hallituksessa sekä monissa muissa seuran tehtävissä, ja Riitta jatkaa edelleen hallituksessa varapuheenjohtajana. Kunniakirjat luovutettiin Rääkkylässä 25.07.2020.

Tulevalle kesälle hallitus esittää kahta matkaa: toinen Riikaan kesäkuun alussa ja toinen kotiseutumatkana Pohjois-Karjalassa. Matkojen tarkka esittely ilmoittautumisohjeineen ja hintoineen löytyvät Sukumannin seuraavilla sivuilla. Toteutuminen riippuu tietysti koronaepidemiasta, mutta yritetään.

Jäsentiedotetta kokeilimme viime syksynä myös sähköisenä. Kaikille sähköpostiosoitteensa ilmoittaneille laitoimme tiedotteen sähköpostiin ja muille entiseen tapaan kirjeessä. Pyrimme edelleen kehittämään sähköistä tiedottamista ja yhteydenpitoa jäseniimme.

Ne jäsenet, jotka käyttävät omaa sähköpostia ja joiden sähköpostiosoitetta meillä ei ole, pyydämme ilmoittamaan osoitteenne sihteerille. Kirjetiedote säilyy tietenkin edelleen itsestään selvyytensä ja lähetetään varmasti kaikille niille jäsenille, joilla ei ole omaa sähköpostia. Osoitteenmuutoksista, sukuseurasta eroamisesta yms. ilmoittakaa suoraan sihteerille. Kaikki nuo edelliset asiat ovat tärkeitä siinä mielessä, että jäsenrekisterimme pysyy ajan tasalla. Saadessamme uusia sähköpostiosoitteita, olemme, että saamme käyttää niitä yhteydenpitoon ja tiedottamiseen kanssanne.

Sukuseuran kotisivut löytyvät internetistä osoitteesta <http://kasper-grohnsukuseura.fi/> ja meillä on myös Facebook-sivu *Kasper Gröhnin Sukuseura ry*, johon jokainen on tervetullut liittymään.

Pyydän, että tarkistatte kauden 2020 jäsenmaksunne. Joitakin suorituksia vielä puuttuu. Muistakaa merkitä maksajan nimi ja osoite. Jäsenmaksu on edelleen 15€. Saaja on Kasper Gröhnin sukuseura ry. Tilinumero on FI94 5153 0420 0166 55.

Uudet ajatukset kaikkeen toimintaamme, samoin kuin vihjeet tapahtumista, matkoista tai mistä tahansa toimintaamme liittyvästä, olisivat toivottavia. Ottakaa suoraan yhteyttä hallituksen jäseniin (takasivulla yhteystiedot).

Hyvää vuoden jatkoa teille ja ollaan huolellisia ja noudatetaan pandemiaohjeita, niin pääsemme mahdollisimman nopeasti koronasta eroon!

Yhteistyöterveisin

Hallituksen puolesta

Erkki Gröhn, puheenjohtaja

KASPER GRÖHNIN SUKUSEURAN MATKA RIIKAAN 9.-13.6.2021

Vaikka elämme poikkeuksellisia korona-aikoja, olemme sukuseuran hallituksessa päättäneet järjestää perinteisen matkan ulkomaille. Ehdotusten pohjalta kohteeksi tuli *Latvian pääkaupunki Riika*. Koska matkan ajankohta on kesäkuun alkupuoli, Sukumanni -lehti ilmestyy jo alkuvuodesta. Matkaohjelma on jo valmis. Matkajärjestäjä on meille tuttu *Pohjolan Matka*.

Tänä vuonna on suunniteltu tehtäväksi myös toinen sukuseuran matka kotimaahan. Kohteena ovat Lieksa ja Ilomantsi. Tästä matkasta tiedotetaan enemmän kesäkuun alussa.

Eva Rynnäsen ateljee, Vuonislahti Lieksa

Parppeinvaaran pirtti, Ilomantsi

Riian matkan aikataulu on väljä, ja on pyritty siihen, että liian pitkiä yhtämittäisiä ajomatkoja ei olisi. Samoin lähes kaikki ruokailut on sisällytetty hintaan. Hintaan on sisällytetty myös matkakuljetukset *Jurmalaan* perjantaina. Sinne kaikki halukkaat voivat lähteä.

Alempana on matkaohjelma ja ilmoittautumisaikataulu.

Hieman tietoja matkamme kohteesta.

Latvian kieli on ns. balttilainen kieli (myös Liettuassa). Lähialueiden kielistä on saatu vaikutteita, myös suomen kielestä. Ero Liettuan kieleen on samaa tasoa kuin englanti ja saksa poikkeavat toisistaan.

Historiaa hieman. Jääkauden jälkeen kohonneelle alueelle Väinäjoen varsille syntyivät Liivinmaa ja Kuurinmaa. Saksan kauppa myös Baltiaan johti samanlaiseen historiaan kuin pohjoisempana Skandinaviassa. Kristinusko valtasi alueet 1200-luvulla. Riikan kaupunki perustettiin jo 1201.

Alueelliset hallinnot vaihtelivat ja Puola isännöi maita laajalti. Baltian maat siirtyivät kuitenkin *Ruotsin* alaisuuteen 30-vuotisessa sodassa 1600-luvun alkupuolella. Suomen hakkapeliitat Ruotsin sotilaina taistelivat urheasti myös luterilaisen uskonnon juurruttamiseksi maahan. *Venäjä valtasi 1721 Baltian* ja kuului siihen vuoteen 1920.

Toisen maailmansodan taistelutantereeksi Saksan ja N-liiton välille Baltia joutui useammaksi vuodeksi.

Latvian Sosialistinen Neuvostotasavalta loppui 21.9.1991. Maahan jäi kuitenkin venäläisväestöä, jota maassa on runsaasti.

Latviassa on presidentti, jolla ei ole paljon valtaa. Pääministeri ja hallitus toimivat parlamentin kanssa länsidemokratian mukaisesti. Latviasta tuli EU:n jäsen v.2004 ja liittyi myös Natoon. Euro otettiin käyttöön v.2014.

Presidenttinä toimii Egils Levits ja pääministerinä Krišjānis Kariņš.

Ilmoittautuminen matkalle 26.4.2021 mennessä:

sähköpostitse tuotanto@pohjolanmatka.fi tai soittamalla 0201 303 436.

Pohjolan Matka lähettää laskun ilmoittautumisen jälkeen. Laskun eräpäivä **6.5.2021**.

TERVETULOA MATKALLE!

Jorma Gröhn

RIIKA 2021

Matka-aika

9.-13.6.2021, 5 pv, keskiviikko - sunnuntai

Matkapaketin hinta ja ryhmän koko

495 €/hlö	30 henkilöä
460 €/hlö	40 henkilöä

Hintaan sisältyy

- bussikuljetus Pohjolan Matkan bussilla matkaohjelman mukaan sekä kuljettajan palvelut
- yöpyminen B-luokan hytissä Helsinki-Riika laivamatkalla, paluumatka Tallinna-Helsinki kansipaikoin
- majoitukset kahden hengen huoneessa
- aamiaiset hotellissa
- 2 x illallinen hotellissa
- 4 x lounas
- opastetut kaupunkikierrokset Riikassa ja Pärnussa
- bussikuljetukset Riika-Jurmala-Riika
- kuljettajan majoitus laivassa ja hotellissa

(Kuva: Pärnu)

ALUSTAVA MATKAOHJELMA

keskiviikko, 9.6.2021

Klo 8.00 lähtö Kiteeltä Helsingin Länsisatamaan. Matkalla lounas Kymen Paviljongissa. Maihinnousukorttien jako ja majoittuminen B-luokan kahden hengen hytteihin. Isabelle lähtee Länsiterminaali 1 klo 16.00. Ilta ja yö laivassa. Mahdollisuus lisämaksullisiin ruokailuihin laivalla.

torstai, 10.6.2021

Mahdollisuus meriaamiaiseen laivassa (lisämaksusta). Isabelle saapuu Riikaan klo 10.30 paikallista aikaa. Opas on ryhmää vastassa satamassa, josta aloitetaan n. 3 tuntia kestävä kiertoajelu/kävely. Kierroksella

nähdään mm. keskiaikainen Pyhän Pietarin katedraali, jonka torni on vanhan kaupungin korkein rakennus, Riian tunnetuin nähtävyys Tuomiokirkko sekä raatihuone ja siellä sijaitseva Mustapäiden Veljesten talo. Entisajan vauraudesta kertovat lukuisat jugendtyyliset rakennukset koristeellisine veistoksineen ja takorautaisine yksityiskohtineen. Kierroksen jälkeen lounas Kalku Varti -ravintolassa n. klo 14.00. Majoitus Radisson Blu Latvija Conference & Spa Hotel. Illallinen hotellissa klo 19.00.

perjantai, 11.6.2021

Aamiainen hotellissa. Omatoimiretki Jurmalaan (sis. kuljetukset Riika-Jurmala-Riika). Jurmalaa kutsutaan Latvian Rivieraksi, eikä syyttä, sillä rantaviivaa on huimat 33 kilometriä. Jurmalassa aika kuluu ihailien kauniita pitsihuviloita, joita katsellessa aika tuntuu pysähtyvän. Nämä kauniit huvilat liitettiin Unescon maailmanperintölistaan 1998. Piipahda kahvilassa nauttimassa virvokkeita ja nauti kesäisen Jurmalan tunnelmasta. Illallinen hotellissa klo 19.00.

(Kuva: Jurmala)

lauantai, 12.6.2021

Aamiainen hotellissa. Huoneiden luovutus klo 12.00 mennessä. Bussimatka Tallinnaan. Matkalla pysähdytään Pärnussa, jossa kiertoajelu ja lounas ravintola Enbecke (Pärnu hotellissa). Tallinnaan saavuttua majoitus Tallink Express.

sunnuntai, 13.6.2021

Aamiainen hotellissa ja huoneiden luovutus. Klo 9.00 bussikuljetus hotellilta satamaan. Tallink Star lähtee Tallinnan D-terminaalista klo 10.30 ja saapuu Helsinkiin klo 12.30. Bussimatka Kiteelle. Matkalla lounas Kymen Paviljongissa.

HOTELLITIEDOT

Radisson Blu Latvija Conference & Spa Hotel

Elizabetes iela 55, Rīga, LV-1010, Latvia

<https://www.radissonhotels.com/fi-fi/hotellit/radisson-blu-conference-riga-latvija-spa>

Vuonna 2001 avattu monipuolinen keskustahotelli sijaitsee Esplanade-puistoa vastapäätä. Hotellilta on lyhyt kävelymatka Vanhaankaupunkiin ja sen ympäriltä löytyvät hyvät ostosmahdollisuudet. Hotellissa on 27 kerrosta ja 571 huonetta, ravintola, 26. kerroksessa sijaitseva Skyline Bar sekä 5 tähden ESPA kylpylä (lisämaksusta), joka tarjoaa monipuolisia ja korkeatasoisia hoitoja.

Tallink Express Hotel

Sadama 9, 10111 Tallinn, Viro

<https://www.tallinkhotels.com/fi/tallink-express-hotel>

Hotelli sijaitsee vain 10 minuutin kävelymatkan päässä Tallinnan keskiajalta peräisin olevasta Vanhastakaupungista ja vain muutaman askeleen päässä matkustajasatamasta. Hotellissa 166 viihtyisää huonetta, ravintola Tempo, ilmainen langaton internet kaikkialla hotellissa.

MATKAHDOT & HYVÄ TIETÄÄ

Matkavakuutus

Suosittellemme matkustajia ottamaan riittävän peruutusturvan sisältävän matkavakuutuksen.

Passi- ja viisumimääräykset

Matkalla on oltava mukana voimassa oleva passi tai poliisiviranomaisen myöntämä voimassa oleva

virallinen henkilökortti. Nimilistan yhteydessä tulee toimittaa seuraavat tiedot passista tai ID-kortista: maa, jossa myönnetty, voimassaolon päättymispäivä, passin tai ID-kortin numero. Mikäli CovidPass -lomake vaaditaan kesällä 2021, sen QR-koodi tulee olla kaikilla mukana (tulostettuna tai sähköisenä).

(Kuva: Jurmala)

Matkan soveltuvuus liikuntarajoitteisille

Matka soveltuu rajoitetusti liikuntarajoitteisille.

KONTIOLA SODASSA JA RAUHASSA

Mauri Gröhn viettää eläkepäiviään kotonaan Kiteen Kontiolassa, jossa hän on syntynyt ja elämänsä viettänyt. Sota-aika toi pienen pojan elämään suuria muutoksia ja uusia kokemuksia. Talvisotaa Mauri oli liian pieni muistamaan, mutta jatkosodan ajasta hänellä on paljon muistoja.

”Kun alkoi jatkosota ja tuossa seurantalolla perustettiin rajakomppania, niin se oli iso tapahtuma kylälle ja sinne lähdettiin kaikki. Meillä oli vielä tiedossa, että Eino-setä jää sinne, että Eino-setä lähtee sotaan.”

”Sitten ne veivät komppanian tästä Raikuuseen Kerimäelle. Siellä niitä koulutettiin ja useamman viikon ne olivat siellä. Sieltä Eino-setä kirjoitti. Se oli jo sitä postia, että niissä ei ollut lähettäjän postiosoitetta. Jotenkin se vain tuli se tieto, että siellä ne ovat.”

Juhannuksena 1941 tuli Kontiolaisille evakkoon lähtö ja myös Mauri perheineen joutui jättämään kotinsa. Syynä oli Venäjän rajan läheisyys.

”Venäläisillä oli hirmuiset puolustusasemat siellä ja sitä ei tiedetty, että jos sieltä lentää tykinammuksia tänne. Muistan että oli pyhäpäivä, kun lähdettiin. Matkalla katsottiin takaisinpäin, että siellä se kaunis koti näkyy ja tajuttiin, että se jää tänne. Vanerista tehtiin ja kaulaan laitettiin nimilaput.”

Perhe komennettiin evakkoon Liperiin, mutta isä-Uunolla oli eri ajatukset. Hänen siskonsa oli Puhossalossa maatalon emäntänä ja niinpä evakkotaipale vei isän päätöksellä sinne.

”Isä kävi useasti kotona Kontiolassa. Pyörällä ajoi Juurikkasalmen kautta. Eihän se millään lailla luvallista ollut.”

Puhossalon evakkoaikana perheen saavutti tieto, että Eino-setä oli haavoittunut. Tietoa ei ollut muuta kuin että setä oli elossa. Monen mutkan kautta Eino viimein päätyi sairaalaan Varkauteen, jonne Uno polki pyörällä veljeään katsomaan.

”Sitten Eino-setä pääsi Helsinkiin sotilassairaalaan. Siellä hänelle tehtiin leikkauksia, mutta ei saatu kokonaan kuntoon – vasemmasta kädestä ei saanut sormia koukkuun. Ei se muuten haitannut, mutta kun viljaa leikattiin sirpillä, niin hän ei saanut sitä otetta. Lyhteitä setä sai tehtyä ja kuhilaitahan se sitten teki.

”Mutta sitten kun alkoi ruuan teko, niin Eino-setä pinkaisi pihaan ja teki ruuat. Iltaruualle nimenomaan.”

Eino haavoittui kranaatin sirpaleista ja hänen hengissä selviytymisensä oli ihme.

”Hänellä oli kolikkokukkaro sydämen päällä, rintataskussa. Yksi sirpale pysähtyi siihen. Se kukkaro on vieläkin tallessa.”

Jatkosodan jälkeen Kontiolan kautta kulki suuri määrä evakkoja ja siirtolaisia. Seurantalolla oli eräänlainen kokoontumispiste. Piha oli täynnä evakkojen tavaroita ja venäläiset sotavangit lastasivat niitä autoihin. Maurille ja isoveljelle Raimolle se oli hieman pelottavaakin katsottavaa.

”Venäläisiä vankeja oli ja ne latjasivat suomalaisiin kuorma-autoihin evakkojen pöytiä, tuoleja, rukkeja – kaikkea pientä tavaraa. Meitä siinä vähän pelotti, että venäläisiä on tuossa. Ne olivat sotilasvaatteissaan ja puhuivat venäjän kielellä.”

”Se siirtolaisten virta oli hirmuinen. Kun oltiin Raimo-veljen kanssa nuoria miehiä, niin meillä oli rajaton oikeus liikkua täällä kotona. Käytiin katsomassa sitä ihmisvirtaa mitä tuossa tiellä kulki. Valtavia lehmälaumoja ajoi naiset valtatieä pitkin, se oli vielä hyvin kaunis syksyinen päivä.”

Myös Kontiolan talot majoittivat siirtolaisia heidän matkallaan. Maurin kotona oli parhaimmillaan talonväen lisäksi 42 henkilöä yötä.

”Hyvin ne mahtuivat tupaan jalat vastakkain ja päät vastakkain. Koko tuvan lattia täyttyi silloin ja hevoset olivat riihessä ja puimalassa. Aamusella siirtolaiset vain hävisivät.”

Sodan loputtua Kontiolaan sijoitettiin tykkipatteri.

”Kun rauha tuli, armeija laittoi tykkipatterin tänne. Oli sotilaita majoitettu hirmuisen paljon. Isot herrat, upseerit, olivat peräkammarissa tekemässä paperitöitä ja kävivät iltaisin kylpemässä meillä. Kaikki paikat olivat sotilaita täynnä. Tien varret olivat teltoja täynnä.”

”Muutaman viikon ne olivat täällä. Oli sitä tykinammusta paljon, vähän kuin halkopinoja olisi ollut.”

Kiinnostusta toisiin riitti puolin ja toisin.

”Hyvin mielellään sotilaat seurustelivat meidän kanssamme. Mehän olimme Raimon kanssa soppajonossakin siinä ja meille neuvottiin aseiden käytöt. Ne olivat rintamalta tulleita miehiä. Ei ollut vanhemmilla minkäänlaista huolta meistä. Oli meilläkin kiväärin lippaita taskuissa.”

Sodan jälkeen Kontiolassa riitti sotilaiden ja oman perheen lisäksi erilaista väkeä.

”Täällä oli sodan jälkeen inkeriläisiä pakolaisia. Meillä oli yksi perhe. Siellä oli vanha mummo ja sitten pari, kolme naista. Hevonen oli myös mukana. Jotenkin ne oli tulleet tänne ja yhtenä yönä ne hävisivät.”

”Kun evakot tulivat rauhan teon jälkeen, monet perheet jäivät kahdeksi talveksi Kontiolaan. Minunkin luokallani oli kaksi evakkopoikaa. Vähitellen ne saivat sen olinpaikan jostain päin. Tänne niitä ei jäänyt. Ei ollut lähitöllä mitään isoa maatilaa, mistä olisi voinut lohkaista heille maata.”

Sodan vaikein muisto löytyy rauhan saapumisen jälkeiseltä ajalta.

”Vielä syksyllä jo, kun rauha oli tullut, silloin vielä haudattiin niitä kentälle jääneitä. Mekin olimme sitten siellä. Se oli jumalanpalvelus ja sitten sen jälkeen se hautaan siunaaminen. Hauta oli kaivettu auki. Se oli hirmuisen kova isku. Kuitenkin Suomen lippu laskettiin siihen hautaan ja sitten nostettiin ylös. Siinä sanottiin kentälle jääneiden nimet. Kun ne oli luettu, sitten ampuivat kunnianlaukaukset. Se oli vaan semmoista aikaa, että on hirmuisen vaikea siitä haastella.”

Sukuseuran uusi sihteeri

Olen Kaisa Gröhn ja aloitin sihteerin tehtävässä viime vuonna. Olen 43-vuotias ja kotoisin Kesälahdelta. Nykyään asun Naantalissa.

Vanhempani ovat Erkki ja Päivi Gröhn ja isovanhempani isäni puolelta Elma ja Uno Gröhn. Minulla on kaksi siskoa – kaksossisko Katri ja pikkusisko Reetta, jotka molemmat myös asuvat perheineen Naantalissa.

Ammatiltani olen rajavartija, mutta olen virkavapaalla ja opiskelen Turun ammattikorkeakoulussa journalismia ja viestintää, joista suunnittelen uutta ammattia itselleni valmistumisen jälkeen.

Aloitin rajavartijan työt syksyllä 2000 Pohjois-Karjalan Rajavartiostossa, Värtsilässä, ollen ensimmäinen naispuolinen rajavartija P-KR:n historiassa. Vuonna 2003 siirryin omasta anomuksestani Suomenlahden merivartiostoon Helsingin rajatarkastusosastoon Eteläsataman yksikköön. Siellä kouluttauduin asiakirjatutkijaksi, joita hommia tein suurimman osan työurastani.

Vuonna 2008 lähdin vuodeksi Euroopan Unionin erityisasiantuntijaksi EUBAM -operaation Moldovaan. Siellä pääasiallinen tehtäväni oli kouluttaa asiakirjatutkintaa moldovalaisille ja ukrainalaisille rajatyöntekijöille. Työhön kuului myös perusrajavartijan työn koulutus ja opastus EU:n standardien mukaan.

Vuoteen mahtui monia hienoja ja vaikeita kokemuksia. Vaikeinta oli nähdä paikallisten ihmisten ääretön köyhyys ja olot, joissa he joutuivat elämään. Sijoituspaikkani oli Luoteis-Moldovassa, kylässä nimeltä Otaci, joka on Moldovan köyhintä aluetta.

Parhain muisto tuosta vuodesta oli osallistuminen itsenäisyyspäivän juhlaan Suomen Ukrainan suurlähetystössä Kiovassa.

Huonoja muistoja on useampi. Ukrainan kaasukiista, joka katkaisi lämmityksen useaksi päiväksi keskellä kylmintä talvea. Valtava tulva, joka tappoi useita ihmisiä sekä tuhosi lukemattomia taloja Dnestr-joen varrelta ja jonka tieltä meidät evakuoitiin pääkaupunki Chisinauhun. Ja lopulta kolme ruokamyrkytystä, joista viimeinen vei minut viikoksi Odessa infektiosairaalaan.

Vuosi oli kaikesta huolimatta hieno kokemus ja sain työskennellä monien mahtavien ihmisten kanssa ympäri EU:n aluetta.

Palattuani komennukselta, sijoituspaikkani muuttui Helsinki-Vantaan lentokentälle, jossa toimin useissa erikoistehtävissä.

Vapaa-ajallani vietän paljon aikaa siskojeni ja heidän perheidensä kanssa. Lisäksi olen kirjafriikki ja soitan pianoa omaksi ilokseni. Ei niin salainen paheeni on kauhuelokuvat, joita tuijotan aina kun minulla on mahdollisuus.

Gröhn Erkki, puheenjohtaja puh. 040 7361146, Olkontie 7 A 17, 82500 Kitee
erkki.olavi.grohn@gmail.com

Gröhn Jorma puh. 044 2730871, Olkontie 7 A 18, 82500 Kitee
jormagr4@gmail.com

Hurskainen Veijo puh. 050 3983001, Sampolankuja 9 D 37, 04310 Tuusula
veijo.hurskainen@me.com

Gröhn Kaisa, sihteeri puh. 040 5630769, Katiskapolku 3, 21100 Naantali
kaisagroehn@gmail.com

Mononen Matti puh. 050 5708456, Oravisalontie 159 B, 82300 Rääkkylä
mlmononen@hotmail.fi

Väistö Riitta, varapuheenjohtaja puh. 050 3723665, Kyntäjantie 18, 82500 Kitee
rvaisto@gmail.com